

ASIA

Päätös maa-aineslain 4 §:n ja ympäristönsuojelulain 35 §:n mukaisesta lupahakemuksesta sekä maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesta pyynnöstä aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta.

LUVAN HAKIJA

Napapiirin Kuljetus Oy (0195373-5)

LAITOS/TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Napapiirin Kuljetus Oy hakee maa-aineslupaa soran ja hiekan ottamiseen sekä ympäristölupaa maa-aineksen murskaamiseen.

Hakemuksen mukainen Petäjämaan toiminta-alue sijaitsee Tervolan kunnassa, Petäjämaassa tiloilla Kivikumpu RN:o 845-402-125-2, Petäjämaan sora-alue RN:o 845-402-197-0 ja Kalanteri RN:o 845-402-12-219.

Toiminta-alueen koordinaatit 7341521 395527 (ETRS-TM35FIN).

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 § mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa. YSL liite 1 taulukko 2 kohta 7 e mukaan luvanvaraisia toimintoja ovat kiinteä murskaamo tai sellaiselle tietyllä alueella sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää, ovat lupavelvollisia. Koska toiminta sijoittuu tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalle pohjavesialueelle ja toiminnasta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa, on hakemuksen mukaiseen toimintaan oltava ympäristölupa. (YSL 28 §)

MAL 4 a § ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. (MAL 7 §)

Ympäristönsuojeluasetuksen mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee maa-aineksen murskaamista koskevan ympäristölupa-asian. (YSL 27 §, YSA 2 §)

Rovaniemen kaupungin ja Tervolan kunnan välisen sopimuksen mukaan Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen hoitaa Tervolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät.

Rovaniemen kaupungin hallintosäännön mukaan Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristölautakunta.

LUPAHAKEMUKSEN VIREILLETULO

Lupahakemus on tullut vireille 29.10.2020. Tornionlaakson museo on tehnyt alueelle inventoinnin ja sen perusteella antanut hakemuksesta uuden lausunnon 7.5.2021.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Hakijalla on voimassa olevat maa-aines- ja ympäristöluvat tilojen Kivikumpu ja Petäjämäen alueelta tapahtuvaan maa-ainesten ottoon ja murskaukseen (voimassa 21.3.2022 saakka).

Luvanhakijalla on maanomistajan suostumus lupahakemuksen mukaiselle toiminnalle.

Alueella ei ole kuntatason kaavoja. Alue on Länsi-Lapin maakuntakaavassa merkinnällä maa-ainesten ottoalue (EO), maa- ja metsätalousvaltainen alue sekä tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue.

LAITOKSEN SIJAINNINPAIKKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Hakemuksen mukainen Petäjämäen toiminta-alue sijaitsee Tervolan kunnassa, Petäjämäen tiloilla Kivikumpu RN:o 845-402-125-2, Petäjämäen sora-alue RN:o 845-402-197-0 ja Kalanteri RN:o 845-402-12-219. Toiminta-alue sijoittuu noin 11 km Tervolan kunnan keskustasta pohjoisluoteeseen. Nelostieltä alueelle on matkaa noin 11

km ja Varejoentieltä noin 2 km. Alueella ja sekä sen lähiympäristössä on useita sekä voimassa olevia että päättäneitä maa-aines- ja ympäristölupia maa-ainesten ottamiseksi.

Toiminta-alue sijoittuu Petäjämaan pohjavesialueelle (1284504), joka on luokiteltu vedenhankintaa varten tärkeäksi pohjavesialueeksi. Hakemuksen mukaan lähin asuinrakennus on noin 565 m etäisyydellä ottoalueelta itään ja 673 m tukitoimintoalueelta. Ottoalueen eteläpuolella on muinaismuisto (pyyntikuoppa) ja ottoalueen raja on noin 70 m etäisyydellä muinaismuistosta. Hakemuksen mukaan ottamistoiminta ei vaikuta muinaismuistojen säilyvyyteen.

TOIMINTA

Maa-aineslupaa haetaan kymmenen (10) vuoden aikana toteutettavalle yhteensä 850 000 m³:n suuruiselle soran ja hiekan otolle. Haettavan ottoalueen pinta-ala on noin 17 ha ja ottamissyvyys 0-20 m. Alin ottotaso on suunniteltu loivasti kaltevaksi ja alueen pohjoisosassa alin ottotaso vaihtelee välillä +69.00...+72.00, alueen keskivaiheilla välillä +62.00...+64.00 ja alueen eteläosassa välillä +58.70...+62.00. Otettava maa-aines käytetään lähialueiden rakennuskohteisiin.

Maa-ainesta on tarkoitus murskata keskimäärin 60 000 tonnia vuodessa (maksimissaan 200 000 t/a). Murskaamista suoritetaan ma-pe klo 7.00–22.00 ja rikotusta ma-pe klo 7.00–22.00. Kuormaamista ja kuljetusta suoritetaan ma-pe klo 6.00–22.00 ja la-su klo 8.00–18.00. Murskaustoimintaa alueella on 0-2 kertaa vuodessa, toimintajakson ollessa 0-4 kk. Murskaustilasto sijoitetaan alueella olevalle vuonna 2019 rakennetulle hyväksytylle tukitoimintojen suoja-alueelle. Alueelle suunniteltu toinen suoja-alue rakennetaan ennen ko. alueella tapahtuvaa murskauskertaa. Murskaustilasto on sijoitettuna alueelle vain ainoastaan murskaustyön tuotantotakson aikana. Maa-ainekset murskataan esimerkiksi kolmivaiheisella AA 105 tyyppisellä murskaustiloksella, jota syöttää pyöräkuormaaja ja lajitellaan maa-ainestuotteittain ottoalueen pohjalla. Ylisuuret kivet tarvittaessa rikotetaan ennen murskausta esim. hydraulisella iskuvasaralla varustetulla kaivinkoneella.

Turvallisuus

Ottamisalueelle johtavan tien varrelle laitetaan maa-ainesten ottamistoiminnasta kertovat opastekyltit. Lisäksi, kun ottamistoiminta kohdistuu Maajärventien kohdalle, Maajärventielle johtavasta kiertotiestä tiedotetaan opastekyltein. Ottamistoiminnan aikana alueen yleistä turvallisuutta sekä työturvallisuutta edistetään luiskaamalla ottamistoiminnan aikana muodostuneita rintuuksia loivemmiksi ja jyrkät rintuukset aidataan.

Liikenne

Maa-ainesten siirtokuljetuksiin käytetään sekä yleisiä tieyhteyksiä, että Maajärven metsätietä. Toiminnan edetessä ottaminen tapahtuu Maajärventien alta. Maajärventie siirretään kulkemaan väliaikaisesti montun pohjalta kunnes tien osuus on otettu. Väliaikaisesta tiestä ja kulusta Maajärventielle kerrotaan opastein. Maa-ainesten

kuormaamista ja kuljetusta tehdään ympärivuotisesti ja toiminnan määrä on suuresti riippuvainen maa-ainesten kysynnästä. Lupaliikenteen päivittäisen liikennemäärän arvioidaan olevan välillä 0-40 kuljetusta.

Polttoaineet ja kemikaalit sekä niiden varastointi

Käytettävät polttoaine- ja voiteluainesäiliöt ovat kaksoisvaipallisia tai kiinteästi valuma-altaallisia lukittavia ja ylitäytönestimillä varustettuja säiliöitä, jolloin saadaan mahdolliset riskit minimoitua. Tankkauslaitteisto on varustettu sulkuventtiileillä. Öljytuotteita ei varastoida alueella muulloin kuin laitoksen toimiessa. Polttoaineiden ja öljyjen säilytys sekä tankkaukset suoritetaan tukitoiminta-alueella. Polttoaineiden ja öljyjen käsittelyalue suojataan riittävän laajalla tiiviillä kalvolla, jonka päällä on suojaavaa maakerrosta 20-30 cm. Polttoaineita varastoidaan alueella vain toiminta-aikana ja varastojen koko pidetään minimissään. Tankkaaminen suoritetaan aina valvotusti, jotta mahdollisen riskin toteutuessa päästöt ovat mahdollisimman pieniä, korkeintaan muutamia litroja. Alueella varastoitavien öljytuotteiden määrät on esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1. Toiminta-alueella varastoitavat kemikaalit.

Kemikaali	Keskimääräinen kulutus	Maksimikulutus	Varastointipaikka
Kevyt polttoöljy	40 t	100 t	Tukitoiminta-alue
Öljyt	120		Tukitoiminta-alue

Toiminnassa syntyvät jätteet

Toiminnassa syntyy vähäinen määrä talousjätettä sekä jäteöljyjä, jotka toimitetaan jätehuoltomääräysten mukaisesti asianmukaiseen käsittelyyn. Työmaa-alueella ei suoriteta merkittäviä koneiden tai laitteiden huoltoja. Taulukossa 2 on esitetty toiminnassa syntyvien jätteiden määrät, varastointi ja toimituspaikat.

Taulukko 2. Toiminnassa syntyvät jätteet.

Jätenimike	Arvioitu määrä (kg/a)	Varastointi	Toimituspaikka
Talousjäte	800	Keräysastiat murskauslaitoksen varastokontissa	
Käymäläjäte	200	Johdetaan umpisäiliöön	Kunnallinen jätekeräys
Vaarallinen jäte	100	Keräys suljettuihin, merkittyihin astioihin lukittuun konttiin	Toimitetaan käsittelypisteeseen
Metalliromu	0-400	Kuormalava	Toimitetaan metallikeräykseen

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Hakemuksen kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman mukaan alueella syntyy noin 6 000 m³ alueelta kuorittavaa pintamaata ja hakkuutähteitä noin 200 m³. Pintamaat varastoidaan toiminta-alueen reunoilla ja käytetään myöhemmin ottamisalueen maisemointiin. Ylijäämä maat ja / tai maisemointiin kelpaamattomat maat sekä hakkuutähteet hävitetään asianmukaisesti jäteasemalle.

Energian käyttö

Murskauslaitoksen käyttöenergia tuotetaan aggregaatilla. Arvio sähkönkulutuksesta on 0,9 GWh/a.

Veden käyttö

Toiminnassa käytetään vähäisiä määriä vesiä pölyämistä ehkäisevään kasteluun.

Alueen maisemointi ja jälkikäyttö

Ottamistoiminnan päätyttyä ottamisalue palautetaan metsätalouskäyttöön. Ottamisalueen maisemointia tehdään mahdollisuuksien mukaan myös ottamistoiminnan aikana. Ottamisalue siistitään ja ottamistoiminnanaikana muodostuneet luiskat muotoillaan vähintään kaltevuuteen 1:3 ja kulmat pyöristetään.

Tukitoimintoalueelle rakennettu tankkaus- ja varastointialueen tiiviskalvorakenne puretaan ja kuljetetaan pois alueelta. Ottamisalueen tiivistyneet kulkutiet möyhenetään kuohkeiksi ja alueen pohjatasoa voidaan tarvittaessa muotoilla hieman kumpuilevaksi, jotta se olisi maisemakuvaltaan mahdollisimman monimuotoinen ja ympäröivään luontoon sopiva kokonaisuus. Muotoiltaessa alueen pohjaa varmistetaan se, ettei se ole alinta ottotasoa alempana.

Alueen muotoilussa hyödynnetään alueelta saatavia maa-aineksia ja varastoituja pintamaita. Pintamaita käytetään alueen verhoiluun sekä alueen pohjalla kasvualustana. Kasvualustaa rakennettaessa tulee huomioida, että se on tulevalle kasvustolle riittävän paksu ja kasvulle suotuisa. Paras lopputulos saavutetaan, jos alueelta kuoritut pintamaat voidaan levittää alueelle takaisin alkuperäisessä järjestyksessä. Mikäli alue ei metsity luonnollisesti käytetään metsittämiseen alueelle ominaisten puulajien taimia.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) ja ympäristön kannalta parhaat käytännöt (BEP)

Tuotannon päästöjä vähennetään soveltamalla parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Murskauslaitoksesta aiheutuvaa pölyn leviämistä ehkäistään laitoksen koteloinnein ja lopputuotteen putoamiskorkeutta säätelemällä sekä pintamaiden ja varastokasojen sijoittelulla. Kuormaus- ja kuljetusalueiden sekä teiden pölyämistä estetään kastelemalla tai suolaamalla, mikäli suolan käyttö vähäisessä määrin sallitaan. Meluhaittaa voidaan vähentää sijoittamalla murskauslaitos mahdollisimman alas, suhteessa ympäröivään maastoon, jolloin ottamistoiminnassa muodostuvat rintaukset muodostavat meluesteen. Lisäksi pintamaa- ja varastokasat voidaan sijoittaa alueelle siten, että ne muodostavat meluesteit. Käyttämällä nykyaikaista ja hyväkuntoista kalustoa, voidaan myös vähentää melupäästöjä.

HAKIJAN SELVITYS YMPÄRISTÖKUORMITUKSESTA JA SEN RAJOITTAMISESTA

Jätevedet ja päästöt vesiin ja viemäriin

Toiminnassa ei synny jätevesiä eikä päästöjä pinta- tai pohjavesiin. Sosiaalitulojen jätevedet kerätään umpisäiliöön.

Melu ja tärinä

Maa-ainesalueella melua aiheutuu ainoastaan silloin kun alueella on toimintaa. Toiminnassa melua syntyy murskauskäytöstä ja työkoneista sekä alueelle kohdistuvasta kuljetusliikenteestä. Murskauskäytössä melua syntyy erityisesti esimurskaimesta ja seuloista sekä ylisuurten kivien rikotuksesta. Melutason ohjearvojen mukainen päiväajan (7.00 – 22.00) ekvivalenttitaso on 55 db. Pintamaiden varastokasat ja maa-ainesten varastokasat voidaan sijoitella ottoalueelle siten, että ne muodostavat meluvalleja lähimpien häiriintyvien kohteiden suuntaan melun torjumiseksi. Melua voidaan vähentää myös sijoittamalla murskauskäyttö mahdollisimman alhaiselle tasolle, jolloin maaluisikat toimivat meluesteinä. Käytettäessä em. suojauskeinoja saadaan meluhaitta laskettua annettujen ohjearvojen alapuolelle. Kuljetusliikenteestä ja kuormaamisesta aiheutuva melu on verrattain matalaa melua ja sen määrää voidaan vähentää alentamalla ajonopeuksia.

Toiminnasta aiheutuu lievää paikallista tärinää. Murskauskäytöstä ja kuljetusliikenteestä aiheutuu tärinää ainoastaan murskauskäytön ja kulkutien välittömään lähiympäristöön ja ylisuurten kivien rikotuksesta aiheutuva tärinä ei leviä rikotettavan kiven ulkopuolelle.

Päästöt ilmaan

Pölyämistä aiheutuu alueella tapahtuvasta liikenteestä ja maa-ainesten murskaamisesta. Liikenteestä aiheutuvaa pölyämistä esiintyy lähinnä lämpimänä vuodenaikana ja kuivalla säällä, jolloin pölyämistä voidaan ehkäistä tehokkaasti kulkuteiden kastelulla. Pölyämistä voidaan vähentää myös alentamalla siirtokuljetusten ajonopeuksia. Murskauskäytössä syntyvää pölyä voidaan myös tarvittaessa vähentää joko kastelulla tai lisäämällä koteloiteita. Kastelua käytetään lähinnä lämpimänä vuoden aikana ja koteloitien lisäämistä kylmänä vuoden aikana. Koska maa-ainesalue sijaitsee vedenhankintaa varten tärkeällä Petäjämaan pohjavesialueella, on pölyämisen ehkäisy suolaamalla kiellettyä.

Päästöt maaperään ja pohjaveteen

Maaperään ja pohjaveteen kohdistuvien päästöriskien vaikutuksia estetään sijoittamalla maaperän- ja pohjaveden tilaa vaarantavat toiminnot (kuten poltto- ja voitelunesteiden varastointi- ja käsittelytilanteet, sekä kuljetus ja lastauskaluston säilytys) erityiselle suoja-alueelle. Mikäli työkoneelle tulee jokin odottamaton vikatilanne, joka edellyttää välittömästi tehtäviä huoltotoimenpiteitä, käytetään työkonetta alla ennaltaehkäisevästi esimerkiksi öljynimeytysmattoa tai muuta maaperästä erottavaa vastaavaa alustaa maaperän ja pohjaveden likaantumisen estämiseksi.

Tankkaaminen ja polttoaineiden säilytys pyritään suorittamaan pohjavesialueen ulkopuolella, sora-alueelle johtavan tien varrella, joka kuuluu tilaan Kivikumpu 845-402-125-2. Mikäli tämä ei ole mahdollista, sijoitetaan nämä toiminnot tukitoimintalueen suoja-alueelle.

Alueella oleva suoja-alueen pohja on tehty nesteitä läpäisemättömäksi levittämällä bentoniittimatto alueen pohjalle ja reunoille. Suoja-alueen pohjalle on asennettu sa-

laojaputki, jonka kautta altaaseen kertyvät vedet ohjautuvat öljynerotuskaivoon. Öljynerotuskaivon tyhjennykset teetetään luvat omaavalla yrittäjällä, joka toimittaa kaivosta pois pumpattavat vedet ja lietteet asianmukaiseen käsittelylaitokseen. Alueella voidaan käyttää siirrettävää katetta estämään sadevesien joutuminen kaivoon.

Maaperän ja pohjaveden likaantuminen estetään sijoittamalla murskauslaitos ja sen energialähteenä toimiva aggregaatti sekä mahdolliset poltto- ja voiteluaineiden varastointi- ja käsittelyalueet sekä varastokontti maaperästä tiiviisti eristetylle alustalle, joka on reunoiltaan korotettu.

VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN

Toiminta ei aiheuta haittaa ihmisten terveyteen. Koska lähin asutus sijaitsee n.700m päässä ottamisalueesta, toiminnan ei voida olettaa oleellisesti vähentävän asumisviihtyvyyttä. Ottoalueen ja lähimmän asutuksen välinen alue on tiheähköä metsää joka vähentää toiminnasta aiheutuvaa melupäästöä. Ottoalueella ei ole suojeltavia alueita tai kohteita. Lähin Museoviraston karttapalvelusta löytyvä muinaismuisto kohde sijaitsee soramontun eteläpuolella metsässä, jossa ei harjoiteta ottamistoimintaa. Muinaismuisto on pyyntikuoppa sekä vanha tupasija. Toiminnalla ei vaikutuksia vesistöön. Pölypäästöjen vaikutukset minimoidaan pölyntorjuntakeinoin. Toiminnalla ei ole vaikutusta maaperään tai pohjaveteen, koska toimintaa suoritetaan vastuullisesti ja noudattaen suurta huolellisuutta. Alue sijaitsee pohjavesialueella. Alin ottotaso ottoalueella on +60.00–65.00. Viimeisimmät pohjaveden korkeushavainnot ovat alueella mitattu tasoihin +55.14–58.42. Pohjavettä on alueella seurattu useammasta putkesta.

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Murskauslaitoksen toimintaa ja koneiden kuntoa tarkkaillaan jatkuvasti. Murskaustyöstä pidetään käyttöpäiväkirjaa. Melu- ja pölypäästöjä tarkkaillaan aistinvaraisesti toiminnan aikana. Mikäli aiheutta ilmenee voidaan alueella tehdä mittauksia päästöjen selvittämiseksi. Pohjaveden laatua seurataan ottamalla näytteitä, joista määritetään haju, maku, sameus, väri, pH, sähkönjohtavuus, sulfaatti, nitraatti, kloridi, polttoainehiilivedyt sekä mineraaliöljyt. Pohjaveden tasoa tarkkaillaan ainakin 2 kertaa vuodessa. Lisäksi ilmoitetaan Meri-Lapin ympäristöviranomaiselle heti, mikäli havaitaan suuria poikkeamia pohjaveden korkeudessa. Vuotuinen ilmoittaminen NOTTO-järjestelmään.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Mahdollisen haitta-ainepäästön tapahtuessa, onnettomuuden torjuntatoimet aloitetaan välittömästi. Murskauslaitoksella on aina käytettävissä imeytysturvetta, johon haitta-aineet pyritään imeyttämään välittömästi. Pilaantuneet maa-ainekset kuormataan kaivinkoneella kuorma-autoon ja kuljetetaan, niin pian kuin se on mahdollista,

ongelmajätelaitokselle asianmukaisesti hävitettäväksi. Tapahtuneesta vahingosta ilmoitetaan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Lapin ELY-keskukselle.

TOIMINNAN ALOITTAMINEN MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Luvanhakija hakee lupaa aloittaa toiminta lupamääräyksiä noudattaen muutoksenhausta huolimatta (maa-aineslaki 21 § ja ympäristönsuojelulaki 199 §). Luvanhakija katsoo, että aloituslupan myöntäminen tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, sillä suunnittelulla alueella on jo aiempaa ottamistoimintaa. Alueelta otettavalle maa-ainekselle on lähialueen rakennustoiminnassa tarvetta, mm. betonin raaka-aineena.

ASIAN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Maa-aines- ja ympäristölupa-asian vireilläolosta on kuulutettu 3.2.–12.3.2021 välisenä aikana Tervolan kunnan sähköisellä ilmoitustaululla osoitteessa <https://tervola.fi/kategoria/kuulutukset/>. Ilmoitus hakemuksen vireilläolosta on julkaistu Tervola-lehdessä 10.2.2021. Asian vireilläolosta on erikseen annettu tieto niille, joita asian on katsottu erityisesti koskevan. Hakemusasiakirjat ovat kuulutusaikana olleet nähtävillä Tervolan kunnanvirastossa (os. Keskustie 81) viraston aukioloaikoina. (MAL 3 §, YSL 44 §)

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty Tervolan kunnan terveydensuojeluviranomaisen, Lapin ELY-keskuksen sekä Tornionlaakson museon lausunnot. Lisäksi luvanhakija on pyytänyt Tornionlaakson museolta lausuntoa. (MAL 4 §, YSL 36 §)

Tervolan kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Tervolan kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunnon mukaan toimija ei hakemuksessa esitä pohjaveden seurantasuunnitelmaa. Koska alue sijaitsee pohjaveden muodostumisalueella ja lähellä on pohjavedenottamoita, tulee pohjaveden laatua seurata säännöllisesti. Toimijan tulee toimittaa hakemukseen liitteeksi pohjaveden näytteenottosuunnitelma. Näytteenottosuunnitelma sekä pohjavesistä tehdyt tutkimustulokset, niiden valmistuttua, tulee toimittaa Meri-Lapin ympäristöterveysvalvontaan sähköisesti. Terveydensuojeluviranomaisella ei ole muuta huomautettavaa maa-aines- ja ympäristölupahakemuksesta, mikä toiminta tapahtuu hakemuksessa kuvatun mukaisesti.

Lapin ELY-keskuksen lausunto

Lapin ELY-keskus katsoo, että vedenottamoiden ja tutkitun vedenottamonpaikan kaukosuojavyöhykkeelle sijoittuva ottamistoiminta voi Tervolan Petäjämaan vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella olla mahdollista. Lupaharkinnassa tulee kuitenkin huomioida ottamistoiminta, murskaustoiminta, tarkkailu ja jälkihoito.

Lapin ELY-keskus katsoo, että hakemuksen mukainen ottamistoiminta voi alueella olla mahdollista, mikäli lupaharkinnassa huomioidaan edellä esitetyt asiat. Lapin ELY-keskus korostaa ottamisen vaiheistamista ja huolellista toimintakulttuuria, sillä kyseessä on ottomäärältään mittava hanke. Lupaharkinnassa tulee myös huomioida Tornionlaakson museon asiasta antama lausunto (16.2.2021). Lausunnon mukaan on mahdollista, että kiinteistön 845-402-12-219 alueella sijaitsee ennestään tuntemattomia muinaisjäännöksiä. Tämän vuoksi kyseisen kiinteistön alueella tulee tehdä arkeologin suorittama maastotarkastus. Soranottoa ei tule ulottaa kiinteistön 845-402-12-219 alueelle ennen Tornionlaakson museon arkeologin suorittamaa tarkastusta. Lapin ELY-keskus muistuttaa, että vaikka etukäteen arvioiden pinta- tai pohjavesiin kohdistuvia haittoja ei tulisikaan, on toiminnanharjoittaja vesilain mukaisessa vastuussa mahdollisista vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvollinen muun muassa tarvittaviin korjaus- ja korvaustoimenpiteisiin. Toiminta-alueesta ja toiminnan luonteesta johtuen toiminnan aloittamislupaa ei tule myöntää muutoksenhausta huolimatta. Ottamistoiminnan loputtua on pidettävä lopputarkastus. Luvan haltijan on tehtävä maa-aineslain 23 a §:n 1 momentissa tarkoitetun otetun aineksen määrää ja laatua koskeva ilmoitus lupaviranomaiselle vuosittain viimeistään tammikuun 31. päivänä. Päätökset asiassa pyydetään lähettämään tiedoksi Lapin ELY-keskukselle (MAL 19 §). Lupapäätökseen tulisi merkitä luvan viimeinen voimassaolopäivä. Lupapäätös maa-ainesten ottamisesta tulee viedä myös maa-ainesten ottamisen tietojärjestelmään (NOTTO).

Tornionlaakson museon lausunto 1

Suunnittelulla ottoalueella ei ole tunnettuja muinaismuistolain rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Lähin tunnettu kohde sijaitsee kuitenkin aivan nykyisen ottoalueen eteläisellä rajalla. Vuonna 2003 tehdyssä arkeologisessa tarkastuksessa nyt jo kaivetulla Petäjämaan sora-alue 845-402-197-0 –alueella dokumentoitiin kohteen Petäjämaa muinaisjäännökset (1000011822). Maanoton laajentaminen ei vaikuta kohteen Petäjämaa säilymiseen.

Koska lähialueella tunnetaan useampia pyyntikuoppia ja kivikautisten asuinpaikkojen jäännöksiä, ja kaatavampi arkeologinen inventointi on Tervolan alueella tehty vuonna 1985, eikä tarkastuskäynti vuonna 2003 ole ulottunut laajennettavalle kiinteistön 845-402-12-219 alueelle, on mahdollista, että alueella sijaitsee ennestään tuntemattomia muinaisjäännöksiä. Tämän vuoksi kiinteistön 845-402-12-219 alueella tehdä arkeologin suorittama maastotarkastus mahdollisten aiemmin tuntemattomien muinaisjäännöskohteiden varmistamiseksi.

Tornionlaakson museon lausunto 2

Napapiirin Kuljetus Oy pyysi Tornionlaakson museolta lausuntoa siitä, että jos otamissuunnitelmaa muutettaisiin ja lupa myönnettäisiin ehdollisena, kunnes museo olisi saatu inventoitua kiinteistön 845-402-12-219.

Tornionlaakson museon lausunto 3

Tornionlaakson museon aluetutkija arkeologin Terhi Tanska suoritti suunnitellulla maanottoalueella maastotarkastuksen 6.5.2021. Tarkoituksena oli tarkastaa kiinteistön 845-402-12-219 alue mahdollisten aiemmin tuntemattomien kiinteiden muinais-

jäännösten varalta ja tarkistaa maanottoalueen läheisyydessä sijaitsevan tunnetun muinaisjäännöksen (Petäjämaa 1000011822) kunto. Tarkastuksen jälkeen Tornionlaakson museo lausuu kiinteistöihin kohdistuviin maanoton suunnitelmiin liittyen seuraavaa.

Suunnitellulla uudella ottoalueella ei havaittu muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Lähin tunnettu kohde sijaitsee kuitenkin aivan nykyisen ottoalueen eteläisellä rajalla ja sen tarkka sijainti on epävarma. Vuonna 2003 tehdyssä arkeologisessa tarkastuksessa nyt jo kaivetulla Petäjämaan sora-alue 845-401-197-0-alueella dokumentoitiin kohteen Petäjämaa muinaisjäännökset.

Pohjatietojen perusteella maanoton laajentaminen ei vaikuta kohteen Petäjämaa säilymiseen. Kohde sijaitsee kuitenkin aivan maanottoalueelle johtavan tien tuntumassa ja se on merkitty muinaisjäännösrekisteriin vuoden 2003 tarkastuskäynnin jälkeen vain kahtena alakohdepisteenä. 6.5.2021 tehdyssä tarkastuksessa kohteen muinaisjäännöksiä ei lumitilanteen vuoksi pystytty havaitsemaan maastossa, minkä vuoksi kohteen säilyneisyyden ja tarkemman sijainnin määrittäminen jäi toistaiseksi tekevä.

Tornionlaakson museon näkemyksen mukaan maanotto suunnitellulla uudella laajennusalueella on arkeologisen kulttuuriperinnön näkökulmasta mahdollista.

Maanottotoiminnan vuoksi alueen eteläosan läheisyydessä sijaitsevan muinaismuistolain suojelemaan Petäjämaan muinaisjäännöskohteen säilyminen on kuitenkin mahdollisesta vaarantunut. Muinaisjäännösrekisteriin merkitty pohjoinen alakohde sijaitsee nykyisellä maanottoalueella. Kuten todettua, muinaisjäännösrekisterin paikkatiedon paikkansapitävyyttä ei 6.5.2021 maastokäynnillä pystytty lumitilanteen vuoksi tarkistamaan.

Petäjämaan muinaisjäännöskohteen säilymisen turvaamiseksi sen tarkempi sijainti on syytä tarkistaa maastossa. Maastotarkastus voidaan tehdä Tornionlaakson museon arkeologin toimesta virkatyönä kesän 2021 aikana. Ennen Petäjämaan kohteen tarkempaa selvittämistä maanottoaluetta tai siihen liittyviä oheistoimintoja ei saa laajentaa muinaisjäännöskohteen läheisyyteen. Mikäli alueella ilmenee tarvetta muokata maanottoalueelle johtavaa tietä tai sen ympäristöä Petäjämaan muinaisjäännöksen läheisyydessä, tulee ennen töiden aloittamista ottaa yhteyttä alueelliseen vastuumuseoon eli Tornionlaakson museoon.

Kiinteän muinaisjäännökset on Suomessa rauhoitettu muinaismuistolain (295/63). Ilman lain nojalla annettua lupaa on kiinteän muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen kielletty. Maanotossa on huomioitava, että maanottoalueella voi sijaita aiemmin tuntemattomia muinaisjäännöksiä. Tällöin muinaismuistolain 14 § mukaisesti, jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suorittaessa tavaraan kiinteä muinaisjäännös, jota aikaisemmin ei ole tunnettu, on työ muinaisjäännöksen kohdalla heti keskeytettävä, otettava yhteyttä alueelliseen vastuumuseoon Tornionlaakson museoon ja muinaismuistolain 11 § mukaisesti haettava kajoamislupaa Museovirastolta. Alueen luonteen

huomioon ottaen kiinteästä muinaisjäännöksestä indikoivat esimerkiksi palaneet kivet, keramiikka, hiilinen maa sekä kvartsi-iskokset.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei jätetty muistutuksia tai esitetty mielipiteitä.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Luvanhakijalle on toimitettu hakemuksesta annetut lausunnot. Luvanhakija on antanut vastineensa lausuntoihin.

Luvanhakija toteaa vastineessaan ELY-keskuksen lausuntoon, että pohjaveden pinnantasojen tarkkailua tullaan seuraamaan ELY-keskuksen esittämällä tavalla eli vähintään 4 kertaa vuodessa. Mittaukset pyritään ajoittamaan eri vuodenajoille eli noin 3 kk välein. Korkomerkkejä lisätään kevään/alkukesän aikana alueelle havainnollistamaan pintakoron vaihteluita. Muihin lausuntoihin luvanhakijalla ei ole huomauttamista.

YMPÄRISTÖNSUOJELUVIRANOMAISEN RATKAISU

Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen myöntää Napapiirin Kuljetus Oy:lle maa-ainelain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen sekä ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitetun ympäristöluvan maa-aineksen murskaamiseen tiloilla Kivikumpu RN:O 845-402-125-2, Petäjämaan sora-alue RN:O 845-402-197-0 ja Kalanteri RN:O 845-402-12-219. Toiminnassa on noudatettava tässä päätöksessä annettuja lupamääräyksiä ja toissijaisesti hakemuksessa ilmoitettuja asioita, jos niistä ei ole lupamääräystä.

Toiminnalle myönnetään maa-ainelain 21 §:n eikä ympäristönsuojelulain 199 §:n mukainen aloittamisoikeus.

Toimintaa koskevat yleiset lupamääräykset

1. Maa-ainesten kokonaisottomäärä on enintään 850 000 m³. (MAL 11 §, MAA 6 §)
2. Alueella saa murskata irrotettuja maa-aineksia enintään 200 000 tonnia vuodessa. Hakijan on huolehdittava siitä, ettei murskauksessa ylitetä sallittua kokonaisottomäärää. Alueelle ei saa tuoda maa-aineksia muualta murskattavaksi. (YSL 16, 17, 52 §, VNA 713/2014 15 §)
3. Ennen ottamistoiminnan aloittamista lupahakemuksessa esitetyn ottamisalueen nurkat on selkeästi merkitty maastoon (esim. paaluttamalla), maa-ainesten oton aloituskohtiin on merkitty hyväksytty ottamistaso, pohjaveden pinnantasot mitattuna, hyväksyttävissä oleva lupapäätöksen mukainen vakuus on asetettuna sekä aloitustarkastus pidettynä. (MAL 11 §, MAA 6 §)
4. Ottamisalueen korot tulee merkitä alueelle näkyvästi ja riittävän tiheästi. Luvan hakijan tulee tarkistaa ottamisalueen korot riittävän usein, jotta sallittuja ottotasoja

ei aliteta missään tilanteessa. Tämän varmistamiseksi luvan hakijan tulee toimittaa lupaviranomaiselle suunnitelma mittausten toteuttamisesta ja kirjaamisesta. Samalla luvan hakijan tulee esittää suunnitelma toimista, jos pohjaveden pinta tulee toiminnan yhteydessä vastaan.

5. Maa-ainesten ottaminen voidaan ulottaa suunnitelman mukaisiin ottamistasoihin, kuitenkin siten, että ylimmän pohjavesipinnan yläpuolelle on aina jätettävä vähintään neljän (4) metrin paksuinen suojakerros koskemattonta maa-ainesta. Jos toiminnassa on menty alinta ottotasoa syvemmälle, tulee tilanne korjata viipymättä, ja nostaa taso alueelta peräisin olevalla aineksella. Mikäli alueella on jo ennestään kohtia, joissa alin ottotaso on alitettu, tulee nämä alueet tasata nykyiseen alimpaan ottotasoon.

6. Maa-ainesten ottaminen on järjestettävä siten, että ottamisalue on turvallinen alueella liikkujille maa-ainestenoton aikana ja sen päätyttyä. Jyrkät rinteet on aidattava tai merkittävä selkeästi. Toiminta-alueen ympäristöön tulee laittaa riittävä määrä varoituskylttejä, jotka ovat näkyvissä myös talvella. (MAL 11 §, MAA 6 §)

7. Päivittäisessä toiminnassa tulee noudattaa seuraavia kellonaikoja:

- murskausta saa tehdä ma-pe kello 07:00–22:00
- rikotusta saa tehdä ma-pe kello 08:00–18:00
- kuormaamista ja edelleen kuljetusta saa tehdä ma-pe kello 06:00–22:00 sekä la kello 8:00–18:00.

Sunnuntaisin ja arkipyhinä melua aiheuttava toiminta alueella on kielletty. (YSL 7,52§, VNA 713/2014 15§, NaapL 17§, VNA 800/2010 8 §)

8. Kaikessa toiminnassa on otettava huomioon toiminta-alueen läheisyydessä sijaitsevat Petäjämaan muinaismuistolain mukaiset kohteet. Kyseisten muinaisjäännösten läheisyydessä toimimisesta tulee ensin pyytää Tornionlaakson museon tarkastuskäynti sekä lausunto. (MML 1 §)

Melua ja tärinää koskevat lupamääräykset

9. Toiminnassa syntyvän melun A-painotettu keskiäänitaso (L_{Aeq}) ei saa ylittää lähimmissä häiriytyvissä kohteissa ulkona piha-alueella mitattuna päivällä (klo 07:00–22:00) 55 dB eikä yöllä (klo 22:00–07:00) 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla melun A-painotettu keskiäänitaso ei saa ylittää päivällä 45 dB ja yöllä 40 dB. (YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 § VNA 800/2010 7 §)

10. Murskausasema ja sen melulähteet on sijoitettava mahdollisuuksien mukaan siten, että ottamisalueen seinämät estävät äänen etenemistä häiriintyvien kohteiden suuntaan. Murskaamon ja lähimpien asuin- ja lomarakennusten välinen etäisyys tulee olla aina vähintään 300 m. (VNA 800/2010 6 §, YSL 7 §, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

11. Murskattavan materiaalin ja valmiin murskeen varastokasat on sijoitettava alueelle mahdollisuuksien mukaan niin, että ne estävät melun leviämistä häiriintyvien kohteiden suuntiin. (VNA 800/2010 6 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

12. Murskausaseman aiheuttamaa melua on lisäksi tarvittaessa torjuttava käyttämällä koteloiteja, kumituksia tai vastaavia muita parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisia menetelmiä. (VNA 800/2010 6 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

13. Lupaviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa toiminnanharjoittajan suorittamaan melumittauksia lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ja antaa meluntorjuntatoimenpiteitä koskevia lisämääräyksiä. (VNA 800/2010 13 §, YSL 7, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

Päästöjä ilmaan koskevat lupamääräykset

14. Toiminnasta ei saa aiheutua pölyhaittaa. Pölyn leviäminen ympäristöön on estettävä kastelulla, toimintojen sijoittelulla, putoamiskorkeuksien säätämällä, teknisillä ratkaisuilla kuten koteloinneilla tai muilla parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisilla menetelmillä. Ellei haitallista pölyämistä voida muutoin estää, pölyä aiheuttava toiminta on keskeytettävä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 4 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §, JL 13 §)

15. Ajoneuvojen kuormien ja alueelle johtavien teiden pölyäminen on estettävä siten, ettei toiminnasta aiheudu pölyhaittaa (esim. kastelemalla). Suolan käyttö on kielletty. (VNA 800/2010 4 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

16. Lupaviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa toiminnanharjoittajan suorittamaan hiukkasmittauksia ja antaa hiukaspäästöjen alentamista koskevia lisämääräyksiä. (VNA 800/2010 13 §, YSL 7, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

Päästöjä maaperään ja pohjaveteen koskevat lupamääräykset

17. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja eikä siellä saa suorittaa työkonien huolto- tai korjaustoimenpiteitä. Välttämättömien korjaustoimenpiteiden, joita ei voida toteuttaa muualla, yhteydessä tulee käyttää imeytysmattoa tai muuta vastaavaa alustaan, jolla öljypitoisten yhdisteiden pääsy korjauspaikalla maaperään estetään. (YSL 7, 16, 17, 52 ja 66 §, VNA 800/2010 9, 12 §, JL 13 ja 72 §)

18. Alueella saa varastoida vain toiminnassa tarvittavan määrän polttoaineita. Polttoainesäiliöiden on oltava tiiviitä ja kestävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Polttonesteiden varastointiin käytettävien säiliöiden tulee lisäksi olla polttonesteiden varastointiin tarkoitettuja, kaksoisvaipallisia tai kiinteällä katetulla valuma-altaalla varustettuja ja ylitäytönestimellä varustettuja säiliöitä. (VNA 800/2010 9, 12 §, YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 800/2010 9 §, VNA 713/2014 15 §)

19. Poltto- ja voiteluaineiden sekä muiden kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueilla maaperä on suojattava öljynkestävällä muovilla tai muulla sellaisella rakenteella, jolla öljypitoisten yhdisteiden pääsy maaperään estetään. (VNA 800/2010 9 §, YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 800/2010 9, 12 §, VNA 713/2014 15 §)

20. Käytettäessä alueella sellaisia murskauslaitoksia, jotka eivät sisällä polttonesteitä, on maaperä tiivistettävä murskauslaitoksen alla niissä kohdissa, joista maahan on mahdollista päästä öljy-yhdisteitä. Mikäli alueella käytetään omalla polttomoottorilla toimivia, polttoainetta mukanaan kuljettavia liikkuvia murskauslaitoksia, tulee maaperä tiivistää koko laitoksen kohdalla. (VNA 800/2010 9 §, YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 800/2010 9, 12 §, VNA 713/2014 15 §)

21. Maaperän tiivistämisessä tulee käyttää riittävän vahvaa HDPE-kalvoa tai muuta vastaavaa rakennetta, joka estää öljy-yhdisteiden pääsyn pohjaveteen. Tiivistetyllä alueella maanpinta tulee muotoilla ja reunat korottaa niin, että mahdolliset polttonestevuodot ja alueelle satava vesi eivät pääse valumaan alueen ulkopuolelle. Sellaiset tiivistetyt alueet, johon sijoitetaan murskausasema tai joilla varastoidaan sekä käsitellään polttonesteitä, tulee salaojituksen lisäksi varustaa öljynerottimella varustetulla keräilykaivolla, jonka avulla alueelle kertyvä vesi voidaan tarvittaessa poistaa alueelta. Tiivistetyiltä alueilta tyhjennettävä sadevesi on toimitettava käsiteltäväksi sellaiselle vastaanottajalle, jolla on ympäristönsuojelulain mukainen lupa vastaanottaa ko. jätettä. (VNA 800/2010 9 §, YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 800/2010 9, 12 §, VNA 713/2014 15 §)

22. Ennen laitoksen sijoittamista alueelle valvontaviranomaiselle on esitettävä em. maaperäsuojaukseen koskevat tarkemmat suunnitelmat rakennusmateriaaleineen ja mitoitustietoineen sekä murskaamon suunnitellun sijainnin. (VNA 800/2010 9 §, YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 800/2010 9, 12 §, VNA 713/2014 15 §)

23. Jätevesien maahanimeytys on kielletty. Jätevedet on johdettava umpisäiliöön ja toimitettava käsiteltäväksi sellaiselle vastaanottajalle, jolla on ympäristönsuojelulain mukainen lupa vastaanottaa ko. jätettä. (VNA 800/2010 9 §, YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 800/2010 9, 12 §, VNA 713/2014 15 §)

Jätehuoltoa koskevat lupamääräykset

24. Toiminnanharjoittajan on järjestettävä toiminta-alueen jätehuolto siten, että jätteistä tai jätehuollosta ei aiheudu maaperän, pintavesien tai kaivojen pilaantumista, ympäristön roskaantumista, epäsiisteyttä, yleisen turvallisuuden heikentymistä eikä haittaa terveydelle tai ympäristölle. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 11 §, JL 13, 15, 16, 17, 72 §, JA 7, 9 §, YSL 7, 16, 17, 52, 58 §, VNA 713/2014 15 §)

25. Toiminnassa on huolehdittava, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Muodostuvista jätteistä on pidettävä kirjaa, josta ilmenee jätteen määrä, laatu sekä toimintusaika ja -paikka. Jätteitä ei saa haudata alueelle. Jätteet, joita ei voi kierrättää tai käyttää uudelleen, on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi toimijalle, jonka ympäristöluvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen vastaanotto. (VNA 800/2010 11 §, JL 13, 15, 16, 17, 72 §, JA 7, 9 §, YSL 7, 16, 17, 52, 58 §, VNA 713/2014 15 §)

26. Vaaralliset jätteet tulee merkitä ja pitää erillään muista jätteistä omissa astioissaan niille varatussa tiivispohjaisessa, katetussa ja reunakorokkeella varustetussa tilassa. Vaarallista jätettä ei saa varastoida alueella toimintajaksojen ulkopuolella. Vaarallisten jätteiden siirrosta on laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenee valtioneuvoston asetuksen jätteistä (179/2012) mukaiset tiedot vaarallisista jätteistä. Vaaralliset jätteet on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi vähintään kerran vuodessa laitokseen, jonka ympäristöluvassa tällaisen jätteen vastaanotto on sallittu. (VNA 800/2010 11 §, JL 121 §, YSL 52, 58 §, VNA 713/2014 15 §)

27. Läjitettyt pintamaat tulee hyödyntää alueen maisemoinnissa maa-ainesluvan mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on noudatettava valtioneuvoston asetuksen kaivannaisjätteistä säädöksiä, arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätehuolto-

suunnitelmaa vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle. (MAL 16 b §, MAA 5 a §, YSL 1144, VNA 190/2013 4 §)

Häiriö- ja poikkeustilanteita koskevat lupamääräykset

28. Päästöjä olennaisesti lisäävän häiriön tai vian sattuessa korjaustoimiin on ryhdyttävä viipymättä. Alueelle on varattava vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalta, nopeasti ja helposti saatavilla olevaan paikkaan alkusammutuskalustoa ja kemikaalivuotojen torjuntaan soveltuvaa materiaalia ja kalustoa. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 15, 16, 17, 52 §, VNA 713/2014 15 §, JL 13 §)

29. Alueella työskentelevällä henkilökunnalla on oltava tiedossaan toimintaohjeet onnettomuus- ja vahinkotilanteiden varalta. (VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 15, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

30. Alueella mahdollisesti tapahtuvissa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavissa vahinkotilanteissa asianmukaisesti ja tarpeellisiin toimenpiteisiin päästöjen syntymisen, niiden edelleen leviämisen ja enempien vahinkojen estämiseksi sekä ympäristön tilan ennallistamiseksi on ryhdyttävä välittömästi. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 14, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

31. Kaikista polttoneste- ja kemikaalivuodoista ja muista onnettomuuksista, joista saattaa aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Polttoneste- ja kemikaalivuodoista on lisäksi ilmoitettava Lapin pelastuslaitokselle, Lapin ELY-keskukselle sekä vesilaitoksille. (MAL 11 §, MAA 6 §, YSL 7, 16, 17, 52, 123, 134 §, VNA 713/2014 15 §)

Toiminnan tarkastamista, tarkkailua ja raportointia koskevat lupamääräykset

32. Maa-ainesluvanhaltijan tulee vuosittain tammikuun 31 päivään mennessä ilmoittaa otetun aineksen määrä ja laatu sähköisesti NOTTO-tietokantaan. (MAL 23 §, MAA 9§)

33. Lupaviranomainen perii luvan tarkastamisesta ja valvonnasta aiheutuneet kulut kunnassa vahvistetun taksan mukaisesti. Mikäli vuotuinen myönnetty ottamismäärä ylitetään, luvanhaltijan on ilmoitettava ylityksestä kirjallisesti lupaviranomaiselle ja kunnalla on oikeus periä ylityksen osuus valvontamaksusta heti. (MAL 23 §, MAA 9§)

34. Ottoalueelle tulee asentaa vähintään yksi pohjaveden havaintoputki. Pohjaveden pinnan taso tulee mitata havaintoputkesta säännöllisesti neljä kertaa vuodessa. Mittaustulos, mittauspäivämäärä, mittaja, putken koordinaattitiedot sekä korkeusasma tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle, kunnan terveydensuojeluviranomaiselle, Lapin ELY-keskukselle sekä vesilaitoksille heti mittauksen jälkeen. (MAL 9, 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 8, 16, 17, 49, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

35. Pohjaveden laatua tulee seurata pohjavesiputkesta, joka on asennettu pohjaveden virtaussuunnassa murskausaseman sijoituspaikan alapuolelle mahdollisimman lähelle murskausasemaa. Vedenlaatua on seurattava vuosittain elo-syyskuussa otetavasta vesinäytteestä. Samalla tulee mitata pohjaveden pinnankorkeus. Vesinäytteestä tulee määrittää pH, sähkönjohtavuus, Fe, mangaani, NO₃, kloridi, väri, KMnO₄, haju sekä polttoainehiilivedyt (määritysraja 50 µg/l) ja mineraaliöljyt. Pohjaveden laatutiedot tulee toimittaa valvontaviranomaiselle, kunnan terveydensuojelu-

viranomaiselle, Lapin ELY-keskukselle sekä vesilaitoksille tulosten valmistumisen jälkeen. (MAL 9, 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 8, 16, 17, 49, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

36. Toiminnanharjoittajan on tarkkailtava toimintansa päästöjä ja ympäristövaikutuksia ja ryhdyttävä tarvittaessa toimenpiteisiin melu- ja pölyhaittojen ehkäisemiseksi. Mahdollisista toiminnan aiheuttamasta haittaa koskevista yhteydenotoista ja valituksista tulee ilmoittaa Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle viipymättä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12, 13 §, YSL 7, 8, 16, 17, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

37. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa laitoksen toiminnasta. Vuosiyhteenvedo toiminnasta tulee toimittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ympäristönsuojelun yhteenvedon perusteena olevat asiakirjat on säilytettävä vähintään viimeiseltä kuudelta vuodelta viranomaisten nähtäväksi. Vuosiyhteenvedosta tulee käydä ilmi vähintään seuraavat tiedot:

- tiedot toiminta-ajoista sekä murskauspäivien lukumäärästä (pv)
- tiedot murskatun kiviaineksen määrästä (t/a)
- tiedot alueella vuodenvaihteessa välivarastoituna olevan murskeen määrästä (t)
- tiedot vuoden aikana alueelta edelleen toimitetun murskeen määrästä (t/a)
- tiedot toiminnasta syntyneistä jätteistä ja niiden edelleen toimittamisesta
- tiedot käytettyjen polttoaineiden laadusta ja määrästä (t/a)
- tiedot päästöjä aiheuttaneista häiriötilanteista ja vahinko- tai onnettomuuspauksista sekä niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä, ellei asiasta ole raportoitu jo aiemmin
- tiedot mahdollisista melu- ja hiukkasmittauksista, niiden tuloksista sekä niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä, ellei tuloksia ole raportoitu jo aiemmin. (YSL 52, 58, 62 §, VNA 800/2010 13 §, VNA 713/2014 15 §, JL 12, 118, 119, 122 §)

Muut lupamääräykset

38. Asiattomien pääsy ajoneuvoilla toiminta-alueelle on estettävä lukittavalla puomilla tai muulla vastaavalla järjestelyllä ja alue on niiltä osin aidattava, missä on puutoamisvaara, ulkopuolisille aiheutuvan vaaran estämiseksi. Toiminta-alueen rakenteiden ja laitteistojen huollosta ja kunnossapidosta on huolehdittava niin, ettei toiminnasta aiheutuvien ympäristö- tai terveysvahinkojenriski lisäännä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

39. Laitokselle on nimettävä vastuuhenkilö onnettomuus- ja häiriötilanteita ja toiminnan seurantaan ja tarkkailua varten. Vastuuhenkilön nimi ja yhteistiedot on ilmoitettavat valvontaviranomaiselle. Yhteistiedot on pidettävä ajantasaisina. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §, JL 141 §)

40. Luvanhaltijan tulee huolehtia siitä, että kaikki alueella toimivat urakoitsijat ovat tarpeellisilta osin tietoisia tässä päätöksessä annetuista lupamääräyksistä. (MAL 11 §, MAA 6 §, YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §)

41. Luvanhaltijan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle toiminnan pysyvästä tai pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, toiminnan valvonnan kannalta olennaisista muutoksista, kuten toiminnan supistamisesta, toiminnan laajentamisesta tai luvanhaltijan vaihtumisesta. (MAL 11 §, MAA 6 §, YSL 62 §, VNA 713/2014 15 §)

42. Ennen maa-ainesten ottamistoiminnan tai lupa-ajan päättymistä luvanhaltijan on pyydettävä kunnan valvontaviranomaista pitämään alueella lopputarkastus. (MAL 11 §, MAA 6, 7 §)

43. Ottamistoiminnan päätyttyä toiminta-alue tulee maisemoida mahdollisimman hyvin ympäristöön sopivaksi ja ottamisalueen reunat tulee loiventaa vähintään kaltevuuteen 1:3. Alueen maisemointiin ei saa käyttää muualta tuotuja maa-aineksia ilman ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksyntää. Ottamisalueelle mahdollisesti rakennettu turvarakenteet on poistettava. Ottamistoiminnan yhteydessä syntyneet kaivannaisjätteet on mahdollisuuksien mukaan hyödynnettävä ottamisalueen maisemoinnissa. Ottamisalueelle ei saa jäädä maa-ainekasoja ja tiivistyneet tienpohjat sekä varastokasojen pohjat tulee pehmentää. Ottamisalueelle tulee istuttaa alueelle ominaisia puuntaimia 2 500 kpl/ha. (MAL 10, 11 §, MAA 6 §, YSL 52, 94 §, VNA 713/2014 15 §, JL 72 §)

44. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialaansa liittyvien parhaiden käyttökelpoisten tekniikoiden ja toimintatapojen kehittymistä ja otettava niitä soveltuvin osin käyttöön, jos näin voidaan vähentää ympäristön pilaantumisen vaaraa. (YSL 8, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

RATKAISUN PERUSTELUT

Maa-aineslain mukaiset perustelut

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain (555/1981) 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos ottaminen ei ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa ja jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 §:ssä säädetään ainesten ottamisen rajoituksista. Maa-ainesten ottamisesta ei saa aiheutua 1) kauniin maisemankuvan turmeltumista, 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia muutoksia luonnonolosuhteissa tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintaan soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella on lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. Maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa meren tai vesistön rantavyöhykkeeltä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten.

Yleiset perustelut lupapäätökselle

Ottamistoiminta ei aiheuta kauniin maisemankuvan turmeltumista eikä luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista. Alue-

eella ei ole havaittu merkittäviä luontoarvoja, joten maa-ainestenotto ei aiheuta huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa.

Alueelle tai sen läheisyyteen ei sijoitu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita eikä valtakunnallisesti merkittäviä rakennettua kulttuuriympäristöä eikä alueella tai sen läheisyydessä ole inventoitu arvokkaita perinnemaisemakohteita. Alueella ei myöskään ole luonnonsuojelulain, uhanalaisten lajien eikä luontodirektiivin eläin- ja kasvilajien havaintopaikkoja. Alueen läheisyydessä on inventoituja muinaismuistolain mukaisia kohteita, joten Tornionlaakson museovirasto on inventoinut hakemuksen mukaisella alueella ja lausuntonaan toteaa, ettei alueella ole muita muinaismuistolain mukaisia kohteita, kuin aiemmin inventoidut.

Alueella ei ole kuntatason kaavoja. Alue on Länsi-Lapin maakuntakaavassa merkinnällä maa-ainesten ottoalue (EO), maa- ja metsätalousvaltainen alue sekä tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue.

Alue sijaitsee tärkeällä 1 luokan pohjavesialueella. Lupapäätöksessä on veloitettu jättämään pohjaveteen riittävä suojakerros ja polttoaineiden käsittelystä on päätöksessä annettu määräykset. Toiminnasta ei siten aiheudu pohjaveden laadun tai antoisuuden vaarantumista.

Alue ei sijoitu rantavyöhykkeelle.

Vanhan maa-ainesalueen maisemointi vähentää ottamistoiminnan haitallisia vaikutuksia luontoon, maisemaan ja pohjaveteen.

Kun toiminnassa noudatetaan ottamissuunnitelmassa esitettyä ja lupamääräyksissä vaadittuja suojaustoimia, ei ottamistoiminta aiheuta vaaraa asukkaille tai ympäristölle.

Asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä maa-ainesten ottaminen ole riskitilassa maa-aineslain 6 §:ssä säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten kanssa.

Ympäristönsuojelulain mukaiset perustelut

Lupaharkinnan perusteet

Ympäristönsuojelulain mukaan luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolojen huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Luvan myöntämisen edellytyksenä on myös, että toiminnan sijoittamisessa noudetaan, mitä ympäristönsuojelulain 11 §:ssä säädetään. Ympäristönsuojelulain 12 § 1 mom mukaan toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Ympäristönsuojelulain 11 §:n 2 momentin kohdan 2 mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon alueen ja sen ympäristön nykyinen tuleva, oikeusvaikutteisessa kaavassa osoitettu käyttötarkoitus ja aluetta koskevat kaavamääräykset.

Valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010) on annettu mm. määräys toiminnan sijoittumisesta (3 §), ilman joutuvien päästöjen ja niiden leviämisen rajoittamisesta (4 §) ja meluntorjunnasta (6 §). Asetusta sovelletaan vähimmäisvaatimuksena silloin, kun toimintaan on oltava ympäristölupa.

Valtioneuvosto on antanut päätöksen melutason ohjearvoista (993/1992) ja sen mukaan ohjeena on mm. että asumiseen käytettävillä alueilla melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7:00–22:00) 55 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla vastaava ohjearvo 45 dB. Jos melu on luonteeltaan impulssimaista / kapeakaistaista, laskentatulokseen lisätään 5 dB ennen sen vertaamista ohjearvoon. Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 mukaisessa toiminnassa melutason ohjearvot ovat sitovia raja-arvoja.

Luvan myöntämisen edellytykset

Kun otetaan huomioon toiminta-alue ja sen ympäristön tila ja käyttö, murskauksesta sekä maa-aineksen varastoinnista, tämän lupapäätöksen mukaisesti toteutettuna ei aiheudu luvan myöntämisen esteenä olevaa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, kiellettyä maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista tai yleiseltä kannalta tärkeän virkistys- tai muun käyttömahdollisuuden vaarantumista eikä naapuruussuhteista annetun lain 17 § 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta.

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 3 § mukaan kivenmurskaamo on sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 m. Lähimmät asuin- tai lomarakennukset sijaitsevat noin 560 m etäisyydellä hakemuksen mukaiselta toiminta-alueelta. Toiminta ei sijoitu asetuksen vastaisesti.

Alueella ei ole kuntatason kaavoja. Alue on Länsi-Lapin maakuntakaavassa merkinnällä maa-ainesten ottoalue (EO), maa- ja metsätalousvaltainen alue sekä tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue.

Petäjämaan toiminta-alueella tai sen läheisyydessä ei ole luonnonsuojelulain, uhanalaisten lajien eikä luontodirektiivin eläin- ja kasvilajien havaintopaikkoja.

Lupamääräysten yksityiskohtaiset perustelut

Toimintaa koskevat yleiset lupamääräykset

Lupahakemuksessa esitettyä kokonaisottomäärää ei saa ylittää. Ottamisalueelta irrotettujen maa-ainesten murskausmäärää ei saa ylittää. (lupamääräykset 1-2)

Kieltoon maa-aineksen tuontiin 1 luokan pohjavesialueen ulkopuolelta ennalta ehkäistään epäpuhtaiden maa-ainesten käsittelystä mahdollisesti aiheutuvaa maaperän ja pohjaveden muutoksia tai pilaantumista (lupamääräys 2).

Ottamisalue tulee merkitä näkyvästi maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene naapurikiinteistöjen puolelle tai laajemmalle alueelle kuin ottamissuunnitelmassa on esitetty. Ottamisalueen sekä alimman ottamistason merkitseminen on tärkeää lupamääräysten seurannan kannalta. (lupamääräykset 3-5)

Ottamisalueen pohjaveden pinnantasoa tulee seurata säännöllisesti, jotta epäselvyyttä suojaetäisyydestä pohjaveden pintaan ei ole. Luvanhaltijan tulee aina olla selvillä pohjaveden pinnantasosta. (lupamääräykset 4-5)

Määräys on tarpeen työturvallisuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi. Määräyksellä estetään alueella kulkijoille mahdollisesti aiheutuva vaara. (lupamääräys 6)

Eri työvaiheiden päivittäisiä toiminta-aikoja on lyhennetty hakijan esittämästä. Aikarajoitukset eivät koske muita toiminta-alueella tapahtuvia toimia, kuten esimerkiksi työvaiheita valmistelevia toimia. Kaikenlainen toiminta on kielletty sunnuntaisin ja arkipyhinä. (lupamääräys 7)

Ilman muinaismuistolain (295/1963) nojalla annettua lupaa on kiinteän muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen kielletty (lupamääräys 8).

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 6 § määrittää vähimmäisvaatimukset meluntorjunnasta. Melua koskevilla määräyksillä varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu ympäristö- tai terveyshaittaa eikä naapuruuksuhdelain 17 §:n tarkoittamaa kohtuutonta rasisusta melusta. (lupamääräykset 9-12)

Toiminnalle sallitut melutasot perustuvat valtioneuvoston päätökseen melutason ohjearvoista (993/1992). Ohjearvojen mukaan päiväaikainen (klo 7:00–22:00) melun A-painotettu keskiäänitaso ei saa ylittää ulkona piha-alueella mitattuna lupamääräyksen mukaisia raja-arvoja. Melutason jäädessä alle valtioneuvoston päätöksen ohjearvojen, ei melua yleensä pidetä kohtuuttomana rasituksena eikä terveyshaitan vaaraa aiheuttavana (lupamääräys 9).

Murskausaseman sijoittelu sekä varastokasojen käyttö meluesteenä ovat edullisia ja tehokkaita keinoja torjua melua. Elleivät edellä mainitut toimenpiteet ole riittäviä sallitun melutason saavuttamiseksi, voidaan toiminnasta aiheutuvaa melutasoa vähentää edelleen mm. kumituksilla tai koteloinneilla (lupamääräykset 10-12).

Ottaen huomioon toiminnan luonne ja sen sijaintipaikka, ei toiminnasta aiheutuvasta melusta ennalta arvioiden uskota aiheutuvan naapuruussuhdelain tarkoittamaa kohtuutonta räsitusta tai terveyshaittaa. Em. johdosta toiminnanharjoittajalle ei ole katsottu tarpeelliseksi antaa melun määrää tai sen leviämistä koskevia mittausvelvoitteita. Melun määrää ja leviämistä koskevien selvitysten puuttuessa katsotaan kuitenkin perustelluksi varata mahdollisuus edellyttää toiminnanharjoittaja selvittämään asiaa myöhemmin sekä ryhtymään toimenpiteisiin meluhaittojen vähentämiseksi mikäli siihen ilmenee erityistä tarvetta (lupamääräys 13).

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 4 §:ssä yksilöidään vaatimuksia ilmaan joutuvien päästöjen rajoittamiseksi. Määräykset ovat tarpeen pöly- ja hiukkaspäästöjen ehkäisemiseksi, leviämisen rajoittamiseksi sekä naapureille aiheutuvan terveys- ja viihtyvyys ehkäisemiseksi. (lupamääräykset 14-15).

Toiminnanharjoittajalla on käytettävissään useita vaihtoehtoisia keinoja haitallisen pölyn määrän vähentämiseksi. Ellei haitallista pölyämistä voida muutoin estää (esim. kovalla tuulella), tulee toiminta tilapäisesti keskeyttää. (lupamääräykset 14-15)

Ottaen huomioon toiminnan luonne ja sijaintipaikka, ei toiminnasta aiheutuvasta pölystä ennalta arvioiden uskota aiheutuvan naapuruussuhdelain tarkoittamaa kohtuutonta räsitusta tai terveyshaittaa. Em. johdosta toiminnanharjoittajalle ei ole katsottu tarpeelliseksi antaa pölyn määrää tai sen leviämistä koskevia mittausvelvoitteita. Pölyn määrää ja leviämistä koskevien selvitysten puuttuessa katsotaan kuitenkin perustelluksi varata mahdollisuus edellyttää toiminnanharjoittaja selvittämään asiaa myöhemmin sekä ryhtymään toimenpiteisiin pölynhaittojen vähentämiseksi mikäli siihen ilmenee erityistä tarvetta. (lupamääräys 16)

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 9 § määrittää vähimmäisvaatimukset maaperän ja pohjaveden suojelusta. Polttonesteiden maahan pääsy aiheuttaa maaperän ja pohjaveden pilaantumista. Polttonesteiden varastoinnilla asianmukaisissa säiliöissä, säiliöiden sijoituspaikan suojarakenteilla sekä polttonestesäiliöiden teknisillä ratkaisuilla ennalta ehkäistään ympäristön pilaantumista. (lupamääräykset 17-23)

Huoltoja ja korjauksia koskevalla määräyksellä vähennetään maaperän ja pohjaveden pilaantumisriskiä ja haittaa terveydelle tai ympäristölle sekä ehkäistään roskaantumista (lupamääräys 17).

Jätelain mukaan jätteitä on käsiteltävä ja jätehuolto järjestettävä hallitusti ja niin, ettei niistä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jätehuoltoa koskevilla lupamääräyksillä varmistetaan jätteiden lainmukainen ja asianmukainen käsittely sekä ennalta ehkäistään maaperän ja pohjaveden pilaantumista ja terveyshaitan synnyn vaaraa. (lupamääräykset 24-26)

Jätelain mukaan vaarallisten jätteiden siirroista on laadittava siirtoasiakirja (lupamääräys 26).

Kaivannaisjätteet tulee varastoida ja käsitellä kaivannaisjätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle. (lupamääräys 27)

Nopealla häiriötilanteiden korjaamisella vähennetään haitallisia ympäristövaikutuksia ja ennalta ehkäistään ympäristön pilaantumista. Varautumisella ennalta vahinkotilanteisiin (mm. ohjeistuksen ja tarvittavan välineistön avulla) ja nopealla torjuntatoimenpiteisiin ryhtymisellä ennalta ehkäistään päästöjä ympäristöön ja vähennetään onnettomuus- ja vahinkotilanteissa syntyviä vahinkoja. (lupamääräykset 28-31)

Lupamääräyksellä 30 varmistetaan tiedonkulku viranomaisille ja mahdollistetaan asianmukaisten varotoimenpiteiden toteutuminen sekä torjunta- ja ennallistamistoimenpiteiden toteutuminen ja valvonta tilanteissa, joissa ympäristölle on aiheutunut tai saattanut aiheutua poikkeuksellisen suurta haittaa (lupamääräys 31).

Maa-aineslupan haltijan tulee vuosittain ilmoittaa lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu NOTTO-tietojärjestelmään (lupamääräykset 32).

Valvontaviranomaisella on oikeus periä myönnetyn ottamismäärän ylityksestä heti maa-ainestaksan mukaisesti (lupamääräys 33).

Vedenlaadun ja pohjavedenpinnan korkeuden seurannalla selvitetään toiminnan mahdollisia vaikutuksia pohjaveteen ja varmistetaan, että pohjavedenpinnan päälle jää riittävän suojakerros (lupamääräykset 34-35).

Lupamääräykset seurantatulosten toimittamisesta valvontaviranomaiselle on annettu toiminnan valvonnan järjestämiseksi ja helpottamiseksi (lupamääräykset 34-35).

Toiminnan tarkkailua koskevalla määräyksellä ennalta ehkäistään häiriö- ja vahinkotilanteista aiheutuvaa ympäristön pilaantumista. Raportointia koskevalla määräyksillä varmistetaan valvontaviranomaisen tiedonsaanti ja helpotetaan luvanvaraisen toiminnan valvontaa. Tietojen perusteella seurataan toiminnan lainmukaisuutta sekä mahdollista luvan uusimisen tarvetta. (lupamääräykset 36-37)

Laitoksen valvonnalla ja hoidolla varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu ympäristön pilaantumista, roskaantumista tai viihtyisyyden vähentymistä. Vastaavan hoitajan nimeäminen helpottaa myös yhteydenpitoa lupaviranomaisen kanssa ja toiminnan valvontaa. (lupamääräykset 39)

Luvanhaltija vastaa, siitä että toimintaa alueella harjoitetaan annetun lupapäätöksen mukaisesti. Mikäli luvanhaltija ei itse harjoita toimintaa alueella, tulee luvanhaltijan huolehtia, että kaikkia alueella toimivat tahot ovat tietoisia toimintaa koskevista lupamääräyksistä. (lupamääräys 38-41)

Luvanhaltija on velvollinen ilmoittamaan valvontaviranomaiselle toiminnassa tapahtuvista toiminnan luonnetta olennaisesti muuttavista tapahtumista (lupamääräys 41).

Maa-aineslain 10 §:n nojalla myönnetyn luvan voimassaoloajan aikana luvan haltijan on toteutettava myös kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämät jälkihoitotoimenpiteet (lupamääräys 42-43).

Luvanhaltijan tulee huolehtia siitä, ettei toiminnan lopettamisen jälkeen toiminnasta aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, yleisen turvallisuuden heikentymistä, roskaantumista, viihtyisyyden vähentymistä tai muuta yleisen tai yksityisen edun loukkausta (lupamääräys 43).

Ympäristöluvanvaraisessa toiminnassa on käytettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Velvollisuus käyttää parasta käyttökelpoista tekniikkaa koskee myös jo toimintansa aloittaneita laitoksia ja toiminnanharjoittajan tulee ottaa käyttöön päästöjä vähentävää uutta tekniikkaa, mikäli sellaista on kohtuullisin kustannuksin saatavilla (lupamääräys 44).

TOIMINNAN ALOITTAMINEN MAHDOLLISESTA MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Napapiirin Kuljetus Oy hakee maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista oikeutta aloittaa toiminta lupamääräyksiä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesti lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja hakijan pyynnöstä määrätä, että päätöstä voidaan noudattaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, kun hakija on asettanut luvassa määrätyn vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen tai mahdollisten vahinkojen korjaamiseksi lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalta.

Lupa toiminnan aloittamiselle myönnetään. Lupaviranomainen katsoo, ettei aloitusluvan myöntäminen tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Hakemuksen mukainen alue ei ole luonnontilainen. Alueelta otettavalle maa-ainekselle on lähialueen rakennustoiminnassa tarvetta, mm. betonin raaka-aineena. Ennen toiminnan aloittamista toiminnalle on asetettava lupapäätöksen mukainen aloittamisvakuus, joka on sama kuin toiminnalle asetettu maa-aineslain mukainen hyväksyttävä vakuus.

MAKSUT JA VAKUUDET

Tarkastusmaksu

Maa-aineslupahakemuksen tarkastusmaksu on **7 360 €**.

Ympäristölupamaksu on **510 €**.

Maksut määräytyvät ympäristölautakunnan 16.12.2021 hyväksymien maa-ainestaksan ja ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesti. (MAL 23 §, YSL 205 §)

Valvontamaksu

Vuosittainen maa-ainestenoton valvontamaksu määräytyy kulloinkin voimassa olevan taksan mukaan. Vuoden 2021 valvontamaksu on **3 010 €** ja se peritään tarkastusmaksun yhteydessä. (MAL 23 §)

Vakuus

Luvan saajan on ennen luvanmukaisen toiminnan aloittamista asetettava **130 000 €** suuruinen MAL 12 §:n mukainen hyväksyttävä vakuus lupamääräysten noudattamiseksi. Vakuutena voidaan pitää pankki- tai vakuutuslaitoksen antamaa omavelkaisen takausta tai kunnan tilille tehtyä pankkitalletusta. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään 12 kk tämän päätöksen voimassaoloajan jälkeen. (MAL 12 §, YSL 61 §)

VASTAUS LAUSUNTOHIN JA MUISTUTUKSEEN

Luparatkaisun perusteluosassa ilmenevillä perusteilla luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa. Annetut lausunnot ja muistutus on otettu huomioon luparatkaisussa ja lupamääräyksissä.

Hakemuksen mukainen toiminta ei ulotu Petäjämaan muinaismuistolain mukaisten kohteiden läheisyyteen. Kaikessa toiminnassa on kuitenkin otettava huomioon Petäjämaan muinaismuistolain mukaiset kohteet. Jos niiden läheisyydessä on esimerkiksi tienlinjauksen muutoksia tai muuta toimintaa, on luvanhaltija velvollinen pyytämään Tornionlaakson museolta tarkastuskäyntiä alueella sekä lausunnon antamista asiassa.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätöksen voimassaolo

Lupa myönnetään määräajaksi kymmeneksi (10) vuodeksi. Päätös on voimassa 1.9.2031 saakka.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Mikäli asetuksella annetaan tätä lupaa ankarampia säännöksiä tai tästä luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkastamisesta, on asetusta tämän luvan estämättä noudatettava.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella 8.7.2021.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)

Maa-aineslaki (555/1981)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)
Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920)
Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)
Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun asetuksen muuttamisesta (314/2017)
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)
Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (38/2011)
Valtioneuvoston päätös ilmanlaadun ohjearvoista ja rikkilaskeuman tavoitearvoista (480/1996)
Jätelaki (646/2011)
Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)
Valtioneuvoston päätös ongelmajätteistä annettavista tiedoista sekä ongelmajätteen pakkaamisesta ja merkitsemisestä (659/1996)
Ympäristölautakunnan 16.12.2020 hyväksymä maa-ainestaksa
Ympäristölautakunnan 16.12.2020 hyväksymä ympäristösuojeluviranomaisen taksa
Muinaismuistolaki (295/1963)

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Hakija

Jäljennös päätöksestä

Tervolan kunnan terveydensuojeluviranomainen
Lapin ELY-keskus ympäristö ja luonnonvarat
Tornionlaakson museo
Tervolan Vesi Oy
Meri-Lapin Vesi Oy

Ilmoitus päätöksestä

Ilmoitus päätöksen antamisesta toimitetaan niille, joille on erikseen annettu tieto asian vireilläolosta.

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla

Päätöksen antamista koskeva kuulutus ja lupapäätös pidetään nähtävänä 8.7.–16.8.2021 välisenä aikana Tervolan kunnan sähköisellä ilmoitustaululla osoitteessa <https://tervola.fi/kategoria/kuulutukset/>. Asiakirjat ovat luettavissa myös Tervolan kunnanvirastossa (os. Keskustie 81) viraston aukioloaikoina.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä määrättyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen (YSL 190, 191 §).
Valitusosoitus on pöytäkirjanotteen liitteenä.